

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poște și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 8 Martie st. v.

E vorba de măsurile „excepționale” ale actualului regim. Nu mai ținem noi, ci chiar dl Francisc Pulszky ne-o spune fără multă sfielă, că legile create în Ungaria dela dualism încoace sînt făcute anume cu considerare la interesele specifice maghiare.

Când simte dl Tisza, că are trebuință de a se face popular în opiniunea publică maghiară, el declară, că prezentă o lege menită a asigura statul în contra pretenzelor pericole din partea naționalităților. Prim-ministrul nu poate să declare, că face ceea-ce face numai pentru poporul maghiar din Ungaria.

Dl Francisc Pulszky însă crede, că poate să fie și mai sincer. El, care își face un merit din aceea, că a conspirat șeseprețede ani, dl Pulszky a socotit, că dacă e vorba de a menagia, poate să spună, că legea municipală dela 1870 a fost învestită cu sistemul virilistilor numai pentru-ca prin aceasta să-i asigureze elementului maghiar majoritatea și în cele 37 comitate, unde acesta e în minoritate.

Erau siguri legislatorii din dieta Ungariei la 1870 că, dacă nu vor afla vre-o formulă oare-care, ca să asigure elementului maghiar supremăția, atunci, în proporția numărului, presupunând că avem o lege echitabilă și că această lege se va observa baremi pe cât pretinde buna cuviință între oamenii cinstiți, atunci elementul maghiar e avisat la o majoritate numai abia în câteva comitate.

Aceste ni le spune acum dl Francisc Pulszky. El ne declară acum, că sistemul virilistilor a fost introdus pentru a suplini această lipsă numerică a poporului maghiar.

Aceasta a spus-o dl Francisc Pulszky încă în discursul desebării generale asupra proiectului pentru reforma administrațiunii.

Se înțelege, că legislatorii dela 1870 nu au calculat și cu starea de acum: cu nobilimea și proprietărea lor sărăcită în un deceniu.

Ce s'a ales din toată măiestria legislativei din 1870? Comitetele s'au arondat în forma „excepțională” ca toate lucrările legislativei din Budapesta, droia nobililor a ajuns sub firma virilistilor a stăpâni și a hotări asupra cauzelor de interes pentru poporațiunea țerii, comitetele s'au restaurat din șese în șese ani, alegându-se oamenii lipsiți de pâne.

Și cum stăm astăzi? Românii, Sârbii și Slovaci nu mai au aproape nici un funcționar în administrațiune.

Aceasta o scim cu toții și am apucat a ne obicinui cu această stare de lucruri, ba ne-am îndeletnicit chiar și cu sistemul virilistilor în comitate.

Dar' unde am ajuns cu interesele locuitorilor statului?

Cu încetul virilistii au săracit. Tre-când munca obligată a iobăgimei, suma primită în felul răscumpărării dijmii de vii s'a păpat și ea, Ovreei au ajuns a fi stăpâni pe averea fostilor virilisti și a diarele maghiare trebuie să constateze cu durere, că în urma legii nouă pentru în-trarea în casa de sus din Budapesta, s'ar afla, ce e drept, o mulțime de nobili, dar' nu se află decât foarte puțini, cari să po-seadă condițiunea censului de 3000 fl., cei cari posed acest cens sînt Ovreei. Dl Tisza n'a calculat cu eventualitatea, că dacă decăderea financiară va merge pro-gresând, în scurt se va trezi cu membrii numiți și cei câțiva nobili moșieri și no-bili ungari, dar' de inimă străină pentru Maghiari.

Tot astfel stă lucrul și cu sistemul virilist din comitate, creat la 1870 pentru a asigura stăpânirea elementului maghiar în comitate locuite de naționalități.

Deosebirea e, că aci se ridică elemen-tul ovreesc.

S'a susținut și se susține în vigoare și astăzi pentru Transilvania o lege elec-torală deosebită, excepțională pentru dreptul de a alege reprezentanți în dieta țerii.

Nu ne aducem aminte să se fi pronunțat încă sincerul d. Francisc Pulszky că aceasta s'a făcut în interesul specific maghiar. Prin urmare în public rămânem a constata, că există această lege excep-tională pentru Transilvania și că ea trebuie să aibă oare-care însemnătate.

Deoarece până acum nu ni s'a dat încă explicarea datorită pentru această ex-cepțiune aplicată Ardealului și după uni-unea decretată de Maghiari, sîntem în drept a presupune și a rămâne în presupunerea, că nesiguritatea uniunii i-a determinat pe Maghiari a menține o lege ce caracterizează poziția autonomă a fostului Mare-Prin-cipat autonom, țeară constitutivă a im-perului nostru.

Aceeași însemnătate trebuie să o atri-buim și menținerii pentru Transilvania a legii de presă din 1852.

Nici pentru susținerea acestei legi de presă susținută excepțional pentru Transilvania nu ni s'au dat motivele cuvenite.

Rămâne dar' să presupunem și mai de-parte, că și prin această excepțiune ni se spune indirect că Transilvania e numai trecător unită cu Ungaria.

Dl Partenie Cosma ne cere odată pe baza acestei legi publicarea unei scri-sori a d-sale. Tot pe baza acestei legi ni se fac acum două procese de presă. Vin apoi deputații maghiari din Transilvania și se întrunesc în o con-ferență la Budapesta pe timpul studiării în comisuni a proiectului de lege pentru reforma legii comunale și se consultă pen-tru a petiționa la guvern și legislativă asupra unei măsuri nouă excepționale tot pentru Transilvania pentru intro-ducerea sistemului de numire a notarilor comunali și cercușii din Transilvania.

Lucrul a rămas deocamdată baltă.

În armată, încât privește dislocarea deosebitelor regimente, s'a introdus si-stemul de dislocare teritorială: regimen-tele au să garnisoneze în circumscrip-țiunile lor de asentare. Are să deie din an în an și corpul de armată transilvă-nean un regiment pentru garnisoana din capitala monarhiei.

Pentru interesele specifice maghiare această sistemă nu convine încât privește Transilvania, unde regimentele sînt, în urma relațiunilor etnografice aproape numai române. O măsură excepțională ru se poate cere în ceea-ce privește ar-mata împărăției. Trebuie aflat dar' un mijloc de a scăpa de regimentele aceste. Mijlocul cel mai bun e suspectarea; deci se pun oamenii scandalelor și atacă la Cluj și la Alba-Iulia armata comună cu insulte, pe care soldatului nu-i este per-mis să le asculte pentru onoarea ce se cuvine apărătorului țerii.

Intențiunea e vădită: depărtarea cător-va regimente ardeleni din țeară, pentru a scăpa de aceste regimente „valache”.

Această măsură excepțională e însă mai anevoioasă și mai gingașă, căci armata comună e o instituțiune de prima ordine pusă la adăpostul intereselor mo-narhiei.

Cu încungiurul garnisoanei din Alba-Iulia și Orăștia, se trimit totuși în mod excepțional și pentru timp nedeter-minat două companii din garnisoana din Sibiu la Ighiu și Zlatna, locuri în ne-mijlocită apropiere de Alba-Iulia și Orăștia.

Deși primejdia presupusă nu a exi-stat și e dovedit, că nu există, soldații dislocați în acele două localități nu sînt încă revocați la trupa lor.

Mai târziu sînt recuirate tribunalele a pune sub cenzură corespondențele din România. Tribunalele întrunite în ședințe deneagă această cenzură, nu toate, ci numai unele din ele. Cele din Transilvania primesc în tăcere această recuirare.

În mod excepțional se deneagă decătră ministrul de resort așternerea spre aprobare prealaltă a hârtiei de convo-carea congresului național-bisericesc la Si-biu, în Transilvania, al bisericei ro-mâne gr-or. Capul metropoliei, consilier intim al Maestății Sale, constată această amânare și nu se simte destul om a re-presenta drepturile bisericei sale. El pri-mesce ca un lucru necesar 4000 fl. ca să-și poată susține vađa sa, ceea-ce în-seamnă a cumpăra o vađa, dignitate bisericească, — ceea-ce canoanele nu-mesc *simonid*, păcat mortal.

Pentru cauzele disciplinare ale înv-țătorilor nostri ticăloși ni se impune ca condițiune numai nouă, celor două confe-siuni române, va să dică tot în mod ex-cepțional, aprobarea ministrului de in-strucție publică.

Tot în mod excepțional, pentru Transilvania, publică dl Hermann o broșură, care cuprinde măsurile excep-ționale privitoare la modul excepțional al maghiarisării Transilvaniei.

La aceste avem să adaugem că: în mod excepțional Românii, maio-ritatea absolută a acestei excepționate Transilvaniei, vor rămâne a fi ex-cepțiune: *Români, popor de viață la-tină, popor cu menire și viitor, popor de valoare, a cărui prietinie înseamnă ceva și cu atât mai mult înseamnă dușmănia lui mai virtos în aceste vremuri nestatornice.*

Revistă politică.

Sibiu, 8 Martie st. v.

Autograful, prin care baronul Pino a fost demis din postul seu de ministru de comerț, a apărut, precum anunțăm mai nainte, în organul oficial din Viena, și conducerea provisoră a ministerului de co-merț e concredută baronului Pusswald. Dacă acest provisor nici nu va ține mult, aceea e sigur, că baronul Pusswald va ocupa o poziție de tot grea. Ministerul de

Foia „Tribunei”.

Prietinel meu Vîntură-Țeară.

— Din novelele californiene ale lui Bret Harte. —
(Urmare.)

Propunerea mea la început îl pusese, pre-cum mi-se părea, în uimire, și îl scosese întru cățva din sărite; foarte în curînd însă el își veni ear' în fire.

„Ah, lucru! Asta e ceea-ce-mi doresc. Mulțumesc lui Dumnezeu!”

Puțini se vor fi gîsind, care au zelul meu și buna mea voință . . .

Numai dacă nu mi-se vor fi stricat cumva mînilor de lucrul cel mult cu cărămizile.

Îl încredințai, că pentru lucrul, pe care am să i-l dau, nu se cere de loc o mîna gin-gașă și măiestră, și așa trecurăm înainte preste cămpul somnoroș. Însă nu putu să-mi scape din vedere, că deși un invalid, eram mai bun de picior ca tovarășul meu, care foarte adese-ori rî-mănea în urma mea, și că el chiar și a „vîntură-țeară” în înțelesul etimologic al cuvîntului era un înșelător. Avea felul lui deosebit de a-și trage picioarele de-alungul gardurilor, preste care aveam să sărim, ca-și-cînd astfel ar fi voind să continue istoria suferințelor și a nenorocirilor

sale, pe care mi-o povestea în timpul mergerii noastre spre casă, și observai că numai cu ane-voia rezista invitării ce i-se făcea pe ici pe colo decătră vre-o stîncă acoperită cu mușchi ori de-cătră vre-un strat de iarbă de mare.

„Veți, domnule, Țeară el, aședându-se de grab, — fiindcă atunci, în Milwaukee, s'a în-cepuit șirul nenorocirilor mele, . . .”

Și numai după-ce mă depărtam de nu-l mai puteam auzi, își aduna ear' a lene boscărțele, ca să vină greoiu după mine.

Sosind la porțița grădinii, el se răzîmă de ea, lăsînd să-i atîrne brațele puternice preste ea, și grăi:

„Da, e un adevărat dar dela Dumnezeu, că mai vine și Dumineca și le dă odihnă celor slabi și osteniți, și mai gălesc puțintel repaus și cei-ce trebuie să umble într'una câte șese, șapte ciasuri.”

Înțelesei fără îndoială unde bătea omul meu: era de sine înțeles, că Țeară aceasta nu pu-team să cer, ca prietinel meu Vîntură-Țeară să se ostenească punînd mîna pe ceva. Dar' fața lui se înșenina, cînd vădî, cît de mică e întin-derea moșiei mele și că ceea-ce se numia gră-dină, nu era decît un strat de flori, lung de vre-o douăzeci și cinci și lat de vre-o Țeară. Fîind mai nainte, precum se vedea, întrebuițat, pe cît îl iertau puterile, mai ales

la săpătură, dau cu socoteală, că se aștepta la același lucru, și el fî cuprins de o învederată mîhnire, cînd îi arătau un zid de peatră cu totul dîrîmat, lung de vre-o douăzeci de urme, spu-nîndu-i, că va avî să-l dregă din nou cu pietri aduse de pe coastele învecinate. Preste câteva clipite cuhnia satisfacă toate trebuințele lui, și bucătăreasa, care era o compatriotă a lui, îl nă-căjia cu fel de fel de șuguri, mie cu deservîșire neînțelese. Băgaiu însă de seamă, că pe la asfin-țitul soarelui, însoțind pe Bridget la fîntînă, el ducea cu mult ifos donița deșeartă, ear' întor-cîndu-se prin amurgul serii, Bridget aducea apa, ear' prietinel meu „Vîntură-Țeară” venia spu-nînd palavre cîțiva pași în urma ei și culegea mure.

Dimineața următoare, cam pe la șapte cia-suri, el se apucă voios de lucru. După-ce per-duse vre-un cîas căutînd secele și tîndălînd-o așa din întîmplare pe Bridget, pe la oarele nouă înainte de amăzădi el potrivise la locul cuvenit trei bolovani. Pe la Țeară ciasuri mă dusei, ca să vîd ce a lucrat. Aceasta era o lipsă de pre-cauțiune din partea mea, căci astfel el se vîdî îndemnat să-și iee cu tot respectul pîlăria din cap, să-și întrerupă lucrarea și să se razime de gard, vorbind voios și negenat.

„Ți plac murele, domnule căpitan?” — mă întrebă el.

Îi răspunsei, că copiii obicinuesc a-mi cu-

lege de pe cămpul apropiat, sperînd, că prin aceasta voiu preîntîmpina observările ce fără îndoială voia să-mi facă în această materie.

„O! domnule căpitan, eu știu prea bine pe unde se găsesc, căci pe cînd trebuia să umblu așa fără de căpătăiu și nu aveam cu ce să-mi astîmpăr foamea, am scociorit prin toate tufișu-rile după mure. În adevăr, copiii d-voastră, — sînt băieți minunați, domnule căpitan, — m'au rugat să mă duc cu dișii, ca să le arăt locurile, pe care numai eu le știu.”

E de prisos să mai spun, că el a triumfat. După metoda vagabonșilor de tot felul el a știut să câștige copiii și femeile în partea sa, — și prietinel meu Vîntură-Țeară își făcî che-ful. Pe la unsprezece ciasuri el se duse, ear' pe la patru după amăzădi se întoarse cu un vas de tinichea, plin pe jumătate. Făcîndu-le întrebare copiilor, eși la iveală, că ei au petre-cut cu „mult chef”, dar' după-ce mai stăruiau cu întrebările, se dovedî, că copiii au cules murele.

Dela patru până la șese se mai aședară încă trei bolovani și cu aceasta se mîntul munca grea a Țeară. Cînd steteam privind la cele șese petri, prietinel meu Vîntură-Țeară își întinse brațele puternice și grăi:

„Da, așa-i un lucru potrivit pentru mine; dă-mi d-ta mie de lucru și nu mai cer nimic în lumea aceasta.”

comerciu n'a fost nici când într-o astfel de desorganizație, ca și sub ministrul Pino „N. fr. Pr.“ dăce, că baronul Pusswald va trebui să se nisească de a regula înainte de toate administrația, și dacă nici nu poate fi treaba lui de a aspira la mari reformatiuni, totuși va trebui să lucreze într-acolo, ca vața și valoarea acestei centrale să se ridice din nou. Cea mai însemnată a lui misiune ar consta într-o reprezenta în parlamentul bugetului, și acestei misiuni el ar corespunde sigur și pe deplin.

Despre lucrările comisiunii regnicolare croate se scrie din Budapesta, că aceasta va pași mai ales cu următoarele pretențiuni: Casele autorităților comunale din Croația au să poarte pajure ungaro-croate, și numai steaguri croate; la poste și la drumurile ferate să fie aplicate numai persoane, care posed limba țerii, și inscripțiunile și publicările dela stațiuni să fie scrise și în limba croată; dispozițiuni, ce privesc pe Croația, nu se pot lua fără scirea competențelor factori, ceea-ce s'a întâmplat de mai multe ori în timpul din urmă; în sfârșit pentru corespondența dintre Ungaria și Croația să se folosească în viitor singur numai limba croată.

Cu privire la convențiunea comercială cu România se depeșează din Viena, că guvernul român s'a declarat în cel mai obligator mod, că el de loc nu are de gând se aștepte desbaterea în cameră a tarifului general, spre a pute intra în negocieri cu Austro-Ungaria în privința convenției comerciale și vamale. Guvernul român a accentuat din nou, că e aplecat a intra numai decât în negocieri, dacă se va alege Bucureștii de loc al negocierilor. Guvernul austriac a și delegat de reprezentant al seu în București pe secretarul ministerial Stibral. Numindu-și de asemenea și guvernul ungar delegatul seu, negocierile se vor începe încă în decursul acestei luni.

Pentru cercurile noastre industriale și comerciale atât de importanta întrebare, — scrie „Budapester Tagblatt“ — dacă convenția comercială cu România se va prelungi, ori dacă se va crea un provisor, care poate foarte mult se strice amintirile cercuri? — această întrebare percurge faze, care s'ar pute numi comice, dacă n'ar fi destul de caracteristice pentru indiferentismul cercurilor guvernamentale. România nu poate trimite delegați la Viena sau Budapesta din cauză, că nu are destui funcționari de resort; aici la noi se pune mai mult preț pe negocierile de transacție și pe ocuparea funcționarilor de resort, care nu permite trimiterea lor la București, și această „trăsătură de deget“ va duce în sfârșit acolo, că în România va intra în vigoare tariful autonom spre dauna economiei noastre, și toată afacerea se va face obiectul unor negocieri lungi, cu care va trebui apoi să ne mulțumim.

Excepțiunile principelui Alexandru din Bulgaria nu sânt necondiționat îndreptate în contra înoririi

plenipotențelor sale din cinci în cinci ani, ci mai mult în contra dispoziției, ca aceea înorire să atirne dela aprobarea tuturor puterilor. Principele nu voiesce altceva, decât s'au o numire fără de nici o hotărâre de timp sau reactivarea convenției turco-bulgare în forma ei originală.

Nu se scie, cum va avè să se resolve acest incident; prin el însă a intrat o pauză oare-care în negocierile din Constantinopol și prin această pauză puterile câștigă din nou timp de a ajunge la diferențe de păreri, mai ales în afacerea grecească. În această privință sânt fel de fel de proiecte la ordinea ăleii, toate în scopul de a innoia pe Grecia. Decum se deschide însă schimbarea de idei asupra acestor proiecte, se constată, că nu se poate efectul nici o înțelegere între puteri. Asemenea aparențe însuflă Grecilor mult curagiu, și în momentul de față ei nici nu se mai gândesc de a satisface pretenții turcesci de demobilizare.

Situațiunea cabinetului italian e foarte delicată din cauza situațiunii parlamentare. Camerele s'au amânat până la 15 Martie după obiceiul la sfârșitul carnavaului. Ministrul voia să profite de aceasta pentru a căuta într-o combinațiune oarecare un mijloc pentru a-și asigura pozițiunea. Un triumf de 15 voturi la un scrutin, de care depindea existența cabinetului e un slab rezultat, mai ales când au votat șapte miniștri, șapte secretari și când un vechiu membru din cabinet s'a abținut și n'a votat contra vechilor sei colegi. Prin cercurile guvernamentale mai era, sperările, că va găsi câteva individualități, cărora promițându-le locuri de secretari de stat să lucreze asupra fracțiunilor flotante din centru. S'a vădut însă că nu e chip a căpeta un sprigin serios, decât punându-le la dispoziție portofolii ministeriale. Pentru Depretis nu e un sacrificiu a se separa de doi sau de trei din colegii sei, el a probat-o aceasta în o mulțime de împregiurări. Ceea-ce e însă greu, e că nu se găsească oameni politici cunoscuți, cari se risca a intra într'un minister de o așa scurtă durată. Există un mijloc extrem, — și acesta e disolvarea. Pentru a face însă alegeri generale în asemenea împregiurări e a risca mult. Ministerul a dat multe bunătați adversarilor sei. Politica sa externă nu e poporară, asemenea nici politica internă mai ales cu pretențiile mișcări irredentiste, care n'ar plăce Austriei. Aceste considerațiuni ne fac a crede, că Depretis caută să câștige timp amânând redeschiderea camerelor până la 1 Aprilie.

„Daily News“ a anunțat nu de mult, că dl Gladstone ar fi hotărât să nu resolve anul acesta decât cestiunea agrară irlandeză, lăsând cestiunea autonomiei pentru anul viitor. La aceasta „Freemans Journal“ răspunde, că cestiunea irlandeză trebuie rezolvată toată deodată și că guvernul, care va încerca să amâne cestiunea autonomiei, nu va avea încrederea Irlandezilor. Situațiunea în Irlanda s'a înrăutățit mult; precând în primăvara anului 1884 delictele și crimele agrarii nu se urcau decât la numărul de 157, acum ele ating cifra de 300.

Correspondență particulară a „Tribunei“.

Din comitatul Albei-inferioare, Martie 12.

Îmi luai voia de a-l face atent, că până acum nu a prea scos multe la capăt.

„Așteaptă numai până mâine. Ei, să vezi apoi! Mâna îmi este încă puțințel neîndemânatică de cărămidărie și încă nedeprinsă cu asemenea petri.

„Așteaptă numai până mâine!“

Din nenorocire n'am așteptat. O afacere m'a silit să plec des-de-dimineață, ear' când m'am întors după ameațădi acasă, s'a desvilit în fața ochilor mei privelisea uimitoare, că copiii mei se bălăbaniau în sudoarea feții lor punând în zid pietrele, pe care Bridget și Nora le aduceau gâfâind de pe coaste, în vreme-ce prieținul meu Vântură-Țeară zăcea întins în toată tigna la un loc mai ridicat și privia mulțumit și leneș la lucrarea lor. Eram destul de nărod, ca în primul moment să mă indignez, dar' foarte în curând el mă aduse în fire.

„Pe credința mea, domnule, aceasta se întâmplă numai pentru-ca să le arăt copiilor, cum se lucrează, — altfel ei n'ar săi nici odată, ce amar este să lucrezi pentru puțințica pâne de toate ălele. În adevăr, îmi închipuam, că are să le facă multă plăcere, ear' cât pentru femeile din cuhniă, — e fără îndoială mai bine să-și petreacă timpul lucrând aici pentru Măria Ta, decât să-și omoare timpul prin case turnând la palavre.“ (Va urma).

care mai era bănuț și că e Român după mamă și că s'ar opune curentului maghiar intolerant.

Acum ca și atunci însă le declarăm, că nu era mai puțin sovunist, nici actualul comite al Hunedoarei decât următorul seu, răposatul Zeyk.

Deosebirea între nedreptatea ce li-s'a făcut Românilor, este, că comitele Pogány nu a avut încă timp să delătura de tot elementul român din administrațiune, precând comitele Zeyk a continuat și săvârșit opera inscenată de curentul sovunist din Aiud, unde mai există urme din anul 1848, când Românii apărând starea legală au înfrânt puterea rebelilor, a căror pornire stăpâna în acest ținut la Aiud.

Comitele Zeyk a putut răposa liniștit de succesul lui în lucrarea sovinnică, deoarece-ce sub el s'a nimicit și cea de pe urmă suflare românească din cancelariile centrului comitatului, rămânând pe teritor un singur funcționar subaltern.

În această stare ne-a aflat suirea pe „tronul“ fôispân-al a baronului Kemény.

Dl Coloman Kemény a creșut că e bine, ca îndată la intrarea sa oficială în comitat să declare că va fi drept față cu toți locuitorii comitatului fără deosebire de confesiune.

Ați reproduș și d-voastră în o notiță a „Tribunei“ această promisiune a dlui Coloman Kemény.

A trecut un an aproape decând noul comite se află în scaunul seu, dar' până acum — va fi fost poate timpul lipsit de ocaziuni — n'am simțit nici cea mai mică îndreptare în persecuțiunea sistematică, ce se face Românilor.

Poporul, care are treburi în centru ca și la oficiile solgăbirăesci, nu se poate mai de loc înțelege cu funcționarii, cari se fac că nu știu limba poporului. Și noi îi credem pe cuvânt.

În timpul stăpânirii noului comite s'a adus pe capul poporațiunii din comitat miliție, sub cuvânt că Românii se revoltă.

Lucrurile stau toate așa cum au fost întocmite de sovinnism și cu toate aceste dl Coloman Kemény află de bine a declara din nou în adunarea de primăvară a comitatului că va fi imparțial.

Ori dl comite crede, că Românii vor fi mulțumiți cu această vorbă? Până când Românii, cari formează aproape exclusiv poporațiunea comitatului, nu vor vedea că sânt reprezentați în proporția numărului lor în oficiile comitatense, până atunci afle dl comite că Românii vor fi nemulțumiți cu starea de ași.

Un reprezentant.

Artele și femeia română.

Cetim în „Românul“:

E vorba de reprezentațiunea de Luni seara dată de doamnele Bucureșcene la teatrul național pentru Ateneul și palatul lui.

Vedeam prin sală vre-o doi-trei poeți recunoscuți ca atare. Ei singuri ar pute să cânte, instrunându-și coarda entuziasmului pe lira lor, ceea-ce face femeia română când voiesce, și mai cu seamă când voiesce cu tot dorul inimii și al deșteptăciunii sale.

De mult încă se răspândise vestea, că doamnele române au de gând să dea pentru Ateneu un fel de reprezentațiune, în care să se vadă ceea-ce nu se mai văduse până acum în societatea noastră. O să fie așa! ba o să fie altfel! incertitudinea amestecată cu curiositatea, care la rândul ei era însușită de imaginațiune, creștea în raport direct cu pofta mai mult decât înflăcărată, ce toate doamnele aveau să vadă acel fel misterios de reprezentațiune, care era să se dea la teatru de vre-o câteva din doamnele societății noastre.

Pofta doamnelor și voința lor de a mări și mai mult această „great attraction“ făceau pe domni să palpite... dar' fără să scie de ce. Palpita cocoanele... prin urmare cum vreți să nu fi palpitat boerii!!

De aceea, s'a calculat aseară pe teren, „stanto pedo“ (cum dic deputații) de un Englez statistician, care a fost chemat de guvern a înlocui întreg serviciul de statistică al țerii desființat prin noul buget pentru cauze de economie, s'a calculat, ăic, că dacă sala teatrului ar fi fost mai mare de 4 ori, și de 4 ori și o cincime mai încăpătoare ca teatrale „San-Carlo“ din Neapol, „Scala“ din Milano și „Grand Opera“ din Paris, totuși cassarul teatrului național ar fi fost condamnat a face nemulțumiți.

Ce vreți! Când ahtierea sau pofta de a vedea e atât de mare și atât de întinsă, încât un arânduș, care a vândut grăul acum la Brăila, pus pe foc de doamna, soția lui, striga cassarului: fii plătesc în aur, domnule! în aur, nu în țelegi, dă-mi o loge pe ăcece bucăți!!! când Luni seara scene nervoase se petreceau prin deosebite case între „dumnea-lui“ și „dumnea-ei“, căci „dumnea-lui“ nu găsise măcar un fotoliu, necum o loge — cum vreți, ăic, să nu se admire puterea, voința, stăruința femeii române?!

Pe fiecare ăi, ea demonștră adevărul secolilor cavaleresci chiar în pozitivismul și în indiferentismul secolului nostru, dar' aseară „ce que femme veut, Dieu le veut“ fû mai adevărat și mai strălucit decât totdeauna.

Pricepeți tare bine, că toate doamnele, cari au cântat, declamat, figurat și jucat comedia, au fost sublime. Ar trebui să le cităm pe toate în prima linie, să acordăm tuturor absolut „ex aequo“ premiul de onoare al voinței stăruitoare, al sacrificiului antic, al gingășiei, și frumșetei, și gustului puse toate în serviciul uneia din cele mai frumoase cauze: vieța artelor române.

Neputând deci cita pe cele mai frumoase — căci toate erau frumoase; — pe cele mai artiste — căci toate erau artiste; pe cele mai neobosite — căci toate erau neobosite; pe cele mai superb îmbrăcate, — căci toate erau superb îmbrăcate, — ne mulțumim a ăice în ceea-ce le privesce: ați fost, doamnele mele, nisce ângeri de frumșete și de bunăvoință; din cerul asuriu al friselor teatrului, din acele regiuni, de unde norii luminoși se coborau asupra-vă, artelor române, musica, pictura, poesia, elocuența, comedia, toate în fine, vă surideau cu recunoștință și scriau pe cartea lor de aur cu stilul memoriei serata dată de femeile române bucureșcene la 3 Martie 1886, în folosul edificiului, care în curând are să fie demna lor locuință.

Cei-ce erau în sală atât Duminecă la marea repetițiune generală, cât și cei-ce se asistau Luni seara la prima și unica reprezentațiune, admirau numai de-a gata tabelul făcut, comedia jucată, poesia ăisă, dar' nu puteau să-și dea seamă de cele ce se petreceau după cele trei, patru cortine, cari se lăsau una după alta pentru a-i ascunde tabelurile.

O! dincolo de cortină! ce spectacol și ce scene de o vivacitate, de o poezie, de o varietate, de un *impromptu*, care lăsa departe pe cel dela Versailles al lui Moliere. Un ateneist, filosof convins, nota cu frenesie printre culise cugetările ce-i inspirau aceste roiuri de magnifice albine artistice.

Principese române, gentildone venețiene, fecioare romane, orientale muiate în aur, elegante ale secolului nostru în rochii, pe cari pentru a le descrie până și Claymoor, și-ar toci peana până în cotor; mitologia, istoria, moda, fantasia, în vieță și sub figuri răpitoare, se amestecau cu boierul moldovean din secolul XVII, a cărui maiestuoasă barbă spălată în apă de iasomie și parfumată cu parfum de odogaci, era o poemă întreagă, cu gondolierul adus de pe Canal grande al Veneției, cu pagiu tinăr cu ochi adânci, cu fracul admiratorilor, cu blusa hamailor de tabeluri.

Vedenii și farmece! Bețiă de color, de priviri scânteietoare în emoțiune, de chipuri, pe cari roșul teatrului aruncase ca fel de vâl focos și străvădător.

Căci, entuziasmul și voința doamnelor române merseseră până acolo, încât voiseră pentru reușita tabelor să pună pe rumena și catifelata lor peliță pudra Rachel și roșul Favart întrebuințate de artistele teatrelor.

Vă spun, — nu mă veți crede, dar' lucrul este așa! — vă spun, că am vădut în logele artistilor nostri, supunându-se crudei operațiuni a „pudrării, înroșirii, sprîncenificării, ochificării și buzeroșirii“ pe toate doamnele române, cari au figurat în tablele VII.

D-na Ana Manolescu, simpatica noastră artistă, rugată de comitetul organizator al serbării, îndeplinia cu o crușime afabilă și cu o abilitate diabolică rolul de doctor estetic în operațiunile de mai sus. Creionul de negru, piciorul de iepure al pudrei, pensula buzeroșirii, pământul roșului și mica bidinea a nivelării tonurilor de carnațiune se învârtiau conduse de mâna doamnei Manolescu pe figurile doamnelor cu o iuteală amețitoare.

Și le-ai fi audiat, fericite muritor, de ai fi fost acolo, le-ai fi audiat pe toate principesele și pe toate gentildonele venețiene ăicând cu o abnegațiune de martire:

— Mai dați, mă rog, pe sprîncenele mele, căci s'au scuturat.

— Coadele ochilor mei, dragă madame Manolescu!

— Doamne! ear' 'mi-s'a dus carminul buzelor!

— Nările nasului meu, scumpă doamnă Manolescu, ear' s'au șters, și ăici, că trebuie la lumina electrică să fie roșii străvădătoare pentru a păre neastâmpărate; te rog deci, mai refă-le, scumpă doamnă Manolescu!

Și doamna Manolescu, infatigabilă, roșia, făcea, pudra, sprîncenifica, ochifica și carmina mereu, cu mult și fără saș.

Acsuns într'un colț, un pictor impresionist schița cu turbare astfel de scene. Vor fi expuse la expozițiunea intimului la 1 Maiu.

Și pe scenă și în sală, în lumina îndoită a lampelor electrice, o feerie, în care toate scoalele de pictură trecute, prezente și viitoare erau reprezentate; carnațiuni superbe à la Rubens și Jordaens, paliditatea mată și severă a scoalei espanyole, figuri angelico-temenine ca fecioarele lui Rafael, obraze și busturi, *chiffonnés et chiffonnants* ca Parisianele lui de Nittis și ale lui Clairin.

Și dacă ducesa de Coigny, care acum 82 de ani trecu și stete în București vre-o câteva zile, n'ar mai avè de admirat multe frumseți de celea clasice, perfecte, sculpturale, visate de imaginațiunea colosală a vre-unui sculptor, frumseți de celea cari aprindeau podul Mogoșoaiei și împietraia în loc pe Ruși, pe Nemți, pe Turci și pe Francezii ce le vedeau — în schimb ducesa de Coigny ar vedè frumseți spirituale, gingașe, răpitoare, cărora nule-ar mai da noțiuni de toaletă, ca acum 82 de ani!

O, nu! ducesa de Coigny ar avè de învățat multe din știința contrastelor, din estetica potrivelei, din mimica și portul de teatru al doamnelor, cari ca acelea de ieri, făceau să scânteieze teatrul național în lumini de frumsețe, de diamante, de podoabe și de artă.

Nu cred a spune în această privință ceva paradoxal dîcînd, că dacă vre-una din doamnele corpului diplomatic dela noi scrie ca și lady Bloomfield memoriile sale pe la curțile, pe unde este acreditată, apoi de sigur reîntrînd așeară acasă, trebue să fi scris:

— „3 Martie, 1886. Credeam pe București, în genere pe Române, înderēt mult „cu greaua artă a toaletei. Mă înșelam foarte. „Viu dela o întrecere de toalete. Erau superbe. „Doamna X. . . cea mai frumoasă și cea mai „gustuoasă brună ce am vădūt, își pune peana „sa cea roșie pe pîrui de corb cu un gust, pe „care nu l'am zărit, decât la bruna comitesă „Potocki, la Paris. . .“

Și diplomata doamnă străină ar fi sinceră și istorică scriind astfel.

Cât n'ar mai fi de spus?! căci sînt multe minunile făcute de voință și entuziasmul doamnelor române, și nici unele nu trebue să treacă sub tăcere; toate sînt însemnate.

Trebue însă să sfîrșim pentru aji. Vom mai reveni pentru a completa tributul nostru de admirațiune pentru acest splendid efect al muncii doamnei române. Cu aceste grăbite rînduri nu-i constatarăm decât o parte din succesul de Luni seara, care, avîndu-se în vedere scopul și persoanele actoare și spectatoare, a fost mare.

Tot despre această sîrbare „Voința Națională“ scrie:

Ieri a fost la teatrul național sîrbarea în beneficiul Ateneului.

Se scie, că această sîrbare se datoresce inițiativei dlor G. Cantacuzino, princesa Moruzi, S. Ferechide, princesa Bibescu, general Berendei și T. Văcărescu.

Organisatori ai tablourilor vii au fost d-nii Mirea și Georgescu. Aceste tablouri mai cu seamă Maria Grigorie Ghica și Teodor Sturza părăsind Veneția au reușit de minune.

Princesa Bibescu a încîntat publicul prin jocul ei incomparabil; pianul devine un instrument extraordinar în mâinile ei. O bună parte din succesul părții musicale se datoresce d-lor Micheru și Wachman, care a condus orchestra, dar' al cărui nume, prin o uitare regretabilă, nu a figurat pe afiș.

Piese de teatru au fost jucate în destul de bine. În piesa franceză, tînărul Florescu s'a revelat comic excelent.

Princesa Moruzi a declamat cu multă căldură și artă o bucată din Dumbrava-roșie. Sala teatrului era plină de lume.

M. S. Regina a binevoit să onoreze cu prezența Ei această sîrbare; M. Sa, deși de puțin timp restabilită, a stat până la sfîrșit.

După reprezentație toate persoanele, cari au contribuit la această sîrbare au fost invitate la supeu la dl și d-na G. Cantacuzino. Printre invitați la supeu d-nele din comitetul organisator, d-nele cari au figurat în tablouri (Tache Ionescu, N. Xenopol, Socec, Alexianu, Plater, d-rele Marghiolan, Băicoianu, Golfineanu etc.; d-nele Vi-drașcu, Marian etc.)

Supeul a fost din cele mai alese și mai originale. Doamnele veniseră în costumurile, cu cari figuraseră în tablouri. Fracurile și toaletele de bal steteau alături cu costumurile venețiene.

Produsul sîrbării se urcă la vre-o 10 mii de lei.

Se sporesce zelul de a jertfi pentru cultura română.

Publicăm cu multă plăcere următoarea

Mulțumită publică:

Nr. 490/1886.

Duminecă în 2/14 l. c. din îndemnul unei cuvîntări ce a ținut învățătorul primar din Tălmăcel Ioan Pulca despre însemnătatea culturii și datorințele părinților către copiii lor: bravul locuitor de acolo Mihail Sbierea Rujan a dăruit 100 fl. pentru fondul cultural al bisericii gr.-or. din Tălmăcel.

Exprim prin aceasta mulțumita mea publică atât marinosului dăruitor Mihail Sbierea Rujan, pentru frumosul dar ce a făcut bisericii noastre, cât și zelosului învățător Ioan Pulca pentru îndemnul ce a dat spre această faptă nobilă.

Sibiu, 7 Martie v. 1886.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Cronică.

Alteța Sa principele moștenitor Rudolf, după-cum se telegrafează, a plecat spre Bocche di Cattaro.

Cestiunea Ardelenilor din România e ceea-ce îl supără pe „Magyar Polgár“ de ieri. Diarul unguresc constată cu regret, că în România, precum a declarat prim-ministrul dl Ioan Brătianu, instrucția e cu deosebire terenul de activitate a Românilor ardeleni emigrați din țările de dincoace de Carpați. Durerea diarlui maghiar provine din presupunerea ce o are, că profesorii ardeleni vor fi propagând de sigur în scoalele din România idea Daco-României. Tre-cînd preste bolnăvicioasele idei fixe ale colegilor nostri maghiari, ținem a constata, că încât prive-sce corpul profesoral de origine din Transil-vania dela scoalele din România, acel corp nu-și perde vremea cu aiurări de felul maghiar, ci ni-suesce după puteri a plăti cu conștiință pînea ce i-s'a dat, muncesce în tîgnă în interesul țerii în locașele în care s'a adăpostit și împăr-tășit de literatura dașcărilor României, acești frați conștiențioși ai nostri nu-și uită nici de frații lor de acasă opriți în desvoltare, ci ne împărtășesc și pe noi de binefacerile culturale ale țerii, unde lucrarea lor e spriginită și adă-postită de un regim pîrintesc.

Necrolog. Iuliu Moldovan, student în clasa V gimn. în Blaj, fiul dlui Vasile Moldovan, președintele sedrii orfanale a comit. Tîrnava-mică, a răposat la 18 l. c. n. în Buziaș.

Furtul din Hațeg. Am fost comunicat, că la Hațeg a fost furat un necunoscut toate obiectele prețioase din biserica română gr.-cat. de acolo. Făptuitorul a fost aflat acum. El este un fecior de acolo. Potirul scump și o linguriță aurită le-a fost vîndut deja unui țeran din Ruși pentru 80 cr.

Defraudare. La Neoplanta s'au constatat defraudări mari în bani de contribuțiune și cărți și tabele de dare. Iosif Fetter, senatorul pentru contribuție a fost destituit și predat tribunalului ca defraudant. Au mai fost suspendați și percepătorul și controlorul orășenesc de dare. —

Cestiunea Dobrogei. Am publicat din raportul d-lui Drăgescu un extras privitor la starea Dobrogei. Vorbind despre însemnătatea ce are această provincie pentru România și despre necesitatea de a o consolida, „Epoca“ adauge:

Această cestiune este pentru România de o însemnătate mare, atât din punctul de vedere al propășirii sale interne, cât și din acela al si-guranței de a poseda în viitor o provincie, ce reprezintă cea mai însemnată pozițiune politică și strategică, pe malul drept al Dunării și la gu-rile ei.

Cînd Europa ne-a impus la 1878 de a primi Dobrogea în schimbul Basarabiei, ea a fost inspirată de ideea-mumă ce era conținută în tratatul din Paris. Acest tratat ne deduse o parte din Basarabia. Prin aceasta depărta pe Rusia de Dunăre și punea un fel de stavilar între marele imper al Nordului și Turcia, pe care atunci Europa voia încă să o regenereze. În tratatul dela Berlin, puterile, după-ce au lăsat să se sfîșie ultima rămășiță a operii dela Paris, au voit să dividă pe Slavii de Nord de cei dela Sud. De o parte au împins pe Austro-Ungaria în Hertegovina și Bosnia, adică între Sîrbia și Muntenegru, și de alta, au împins pe România până la Marea-neagră punînd-o călare pe gurile Dunării.

De voie sau de nevoie, avem dar' astăzi rolul de sentinelă a Europei la gurile marelui fluviu. Acest post periculos și de încredere, pe care l'am dobîndit prin împregiurări neatîrnate de voința noastră, ne impune și îndatoriri mari. Odată stăpîni ai Dobrogei, sîntem dator a do-vedii, că merităm a o ocupa, făcînd din posesiunea noastră transdanubiană o provincie ro-mână bine administrată și prosperă.

Necrolog. Diarele din Iași aduc scirea, că doctorul Anastasie Fîtu, a încetat din viață.

Un marș militar dedicat Regelui Ro-mâniei. D-șoara Sofia Lapatti, a compus un marș militar, dedicat M. S. Regelui României.

Prima reprezentație a d-șoarei Teo-dorini la București a fost Vineri. D-șoara Teodorini n'a făcut decât o singură repetiție Joi, căci dl Ștefănescu, șeful orchestrei, nu a voit să se angajeze pentru a face o repetiție la piano acasă la d-șoara Teodorini, după-cum ex-primase dorința celebra cantatrice.

Iubileul Papei Leo XIII. În Italia se fac pregătiri mari pentru sîrbarea iubileului Papei Leo XIII. Iubileul se va serba în 31 Decemvrie 1887.

Doi Ruși arestați în Rumelia. Se anunță din Filipopol, că doi înalți funcționari, cari făceau propagandă revoluționară în favoarea Rusiei, au fost arestați la Varna. Demersurile făcute de consulul rus, pentru a obține punerea lor în libertate, n'au putut servi la nimic.

Institutul „Pasteur“. Academia fran-cheză de științe a însărcinat o comisiune, ca să studieze modul cum s'ar pute înființa un institut, sub numele de „Pasteur“, pentru căutarea per-soanelor mușcate de căni turbați. Comisiunea s'a compus din d-nii admiral Jurieu dela Gravière, Gosselin, Iosif Bertrand, Vulpian, Charcot, Paul Bert, Marey, Richet de Freycinet și până acum a ținut mai multe ședințe, însărcinînd pe dl profesor Vulpian cu elaborarea unui raport. Dl profesor Vulpian în ședința academiei franceze de științe, ținută acum două zile a și dat cetire raportului său, care a fost unanim primit și din care extragem următoarele concluziuni:

Art. 1. Se va înființa un institut pentru căutarea preventivă a turbării provenită din muș-cări de căni turbați. Institutul va purta numele „Pasteur“.

Art. 2. În institut vor fi primiți atât Fran-chezii cât și străinii.

Art. 3. Se deschide o subscripție publică atât în Francia, cât și în străinătate pentru în-treținerea institutului.

Art. 4. Întrebuințarea banilor adunați se va stabili de o comisiune compusă din mai mulți membri și al cărei preșident va fi admiralul Ju-rieu dela Gravière, președintele academiei de științe, ear' vice-preșident Dr. Gosselin.

Art. 5. Sumele subscrise se vor primi de banca Francei, de creditul funciar și de toate cassierile generale.

Art. 6. Numele subscriitorilor se vor pu-blica în „Journal officiel“.

O nenorocire pe calea ferată. Între Mentone și Monte-Carlo s'a întemplat la 10 l. c. n. o mare nenorocire pe linia ferată. În apro-piere de Requebrune s'au ciocnit două trenuri de persoane. Traseul aici e de o înălțime de vre-o 40 metri în imediată apropiere de coastele mării. Trenul care venia dela Mentone trebuia să facă la Roquebrune lîngă Cap Martin o mare curbă. Trenul care plecase dela Monte-Carlo se vede că din vina macazului, care a fost rău schim-bat a apucat pe șinele pe cari venia cel dela Mentone. Conducătorul trenului dela Mentone în momentul din urmă a zărit pericolul dar' era prea tîrziu ca să-l mai poată înlătura. Astfel trenurile s'au ciocnit cu atîta vehementă, încât mașinile s'au urcat una preste alta. Trenul des-tinat pentru Monte-Carlo a deraiat și prin pu-terea ciocnirii s'au rupt 4 vagoane, cari dela înălțimea de 40 metri s'au rîsturnat în mare. Alte 4 vagoane au fost cu desevîrșire sdrobite.

Până în acest moment s'au constatat 6 persoane omorîte și 16 greu rănite. Se afirmă, că în cele 3 vagoane rîsturnate în mare se gă-siau puține persoane, ear' în al patrulea se gă-sia o societate compusă din mai multe persoane, cari veniau dela Marsilia. Despre soartea persoa-nelor, cari se găsiu în aceste patru vagoane până acum nu se scie nimic. Între morți se gă-sesc și mașinistul trenului, care plecase dela Monte-Carlo.

Agitațiuni rusesci în Bulgaria. Rușii sînt nemulțumiți cu tractarea ce li se face în Bulgaria. Bulgarii au aflat, că și ei sînt destui oameni pentru a purta un războiu. Această fală a Bulgarilor, Rușii o atribuie principelui Ale-xandru, care se cam emancipează de Rusia și poate că lucră la staturile Angliei, Rușii se vîd astfel lipsiți de traiul comod și alungați din Bulgaria. Pentru-ca să-și resbune în contra acestei delă-turări, Rușii ce se mai află prin Bulgaria și Ru-melia-de-Ost agitează poporațiunea în contra păcii încheiate vîind să-l facă pe principele Alexandru nepopular.

Scăpat din Siberia. O foaie din Li-verpol spune, că acum petrece în Anglia un tînăr prinț rus, care a scăpat din Siberia, unde fusese trimis din cauza unui delict politic. El fusese odată logodit cu o damă dela curte și prin influența ei dînsul a fost tratat mai bine decît ceilalți arestați. În fiecare zi i-se dedea ceva rachiu. El a păstrat rachiu și într'o zi, mergînd la vînațoare cu doi Cazaci, i-a înțetbat, a încălecat și a fugit. I-au trebuit patru ani ca să ajungă în Anglia. Se dice, că s'a pus un mare premiu pe capul lui.

Varietăți.

(Un fluviu în foc.) Clydul, unul din fluviile Scoției, a înfățișat acum câteva zile spec-tacolul extraordinar al unui fluviu în foc. De mai multe săptămîni se observase pe suprafața apei aburi luminoși, cărora nu se deduse prea multă atențiune. Acum câteva zile un pescar din vecinătate de Glasgow după-ce-și aprinsese pipa, aruncă chibritul încă aprins în apă și de-odată flăcările se întîrseră deasupra fluviului până la o mare depărtare. Acest fenomen se atribuie unei acumulări de gaz provenind din stratele de cărbuni, cari se află sub fluviu. Un fapt analog s'a constatat în 1829 la Holmes, unde mai mult timp apele au fost pline de gaz, care se putea aprinde ori-cînd și a cărui aflare era datorită tot unei asemenea cauze.

(Tigrul mîncător de oameni.) Se scrie din Marsilia, cu data dela 5 Martie: Aji dimi-neată sosi în port, întorcîndu-se din Tonking și din India, vaporul „Thibet“, comandat de că-pitanul Candolle, al companiei Fraissinet, și avînd pe el un tigru foarte frumos și de o specie cu totul particulară. Acesta este tigrul mîncător de oameni, care se deosebeste de tigrii regali. Acesti din urmă se mulțumesc de a mîncă capre sîlbatece, boi, tauri, etc., precînd ceilalți nu mîncă decît oameni, și le trebue câte un om pentru a fi prinși. Dar' omul, care joacă acest rol, nu este de loc în pericol. El este despărțit de dobitoc printr'un grilaj de fer, care formează o pedecă, preste care nu se poate trece în co-livia, care servește de cursă. Îndată-ce tigrul este prins, omul poate să iase, fără a fi nici odată atins de ghiarele îngrozitoare ale fiarei sîl-batece. Tigrul de pe vasul „Thibet“, a făcut, mai nainte de a fi prins, preste 50 victime la Lohang, Krury-Raya, Samki și Mul-Sale, unde în urmă a și fost prins.

(Șerpii veninoși în insula Cipru.) Pre-cînd în insulele cele mari ale Mediteranei, cum de exemplu Sicilia și Creta, șerpii veninoși sînt relativ foarte rari, insula Cipru este plină de ei. În timpul verei vipera-espice se găsește prin tot locul, astfel că locuitorii sînt nevoiți să poarte cismele cu carămbii lungi pentru a nu fi mușcați de acești șerpi. Insularii numesc această viperă „Kofi“ sau surdă; și prînd că în timp de șese luni ale anului, ea își pierde simțul auzului, și în timp de alte șese luni își pierde asemenea și vederea. În poporațiune este o clasă întregă de indiviți, cari fac meseria de a vindeca mușcă-turile șerpilor prin sugere. Operațiunea în ea însăși este neofensivă pe cât timp operatorul are gura sănătoasă; în cazul contrar, cea mai mică leziune poate să provoace o otrăvire a sîngelui.

Ciprioții pretind, că pentru a procede fără teamă la această operațiune, vindecătorul trebue să devină invulnerabil înghițînd otrava unui șerpe. Și în adevăr, în insulă se află un mare număr de indiviți, cari se bucură de un fel de venerațiune; ei se supun la următoarea opera-țiune: o viperă omorîtă este afîrnată de coadă, se adună un fel de bale, cari curg din gură și se înghit de candidat. Din acel moment noul doctor își pierde coloarea obrazului, devine gal-bin și se asigură, că acești oameni nu trăiesc mult.

(Un Pasteur croat.) Acum cîtva timp, se publică în mai multe diare un articol privitor la tratamentul întrebuintat cu succes de un țe-ran din Croația, anume Niemic, pentru a vindeca de turbare pe un tînăr, care fusese mușcat de un căne turbat. Membrii familiei Niemic, sta-bilită la Vucovac, aproape de Kreutz, se dice că erau în posesiunea acestui remediu secret, în urma unei transmisiuni neîntrerupte în familie în timp de mai multe generațiuni, și trei din acești membri îl cunosc acum foarte bine. Tra-dițiunea constată, că a dovedit într'una efica-ci-tatea sa astfel că a sfîrșit prin a atrage aten-țiunea autorităților și a medicilor.

Doctorii Praunsberg și Schlosser, medici oficiali din acel loc, supuseră acțiunea remediu-lui lui Niemic la o examinare riguroasă și recu-noscură, că era justificată cu fapte. În urma părerii lor în această privință, în 1844, familia Niemic fu autorisată a căuta pe oamenii și pe dobitocoele bolnave de turbare, și primi pentru acest scop indemnitați, lefuri și o trăsură cu cai pe socoteala statului, ca resplătire a serviciilor făcute. Din toate părțile din vecinătate, nenorociții mușcați de căni turbați alergau la Niem-cic, pentru a se întoarce acasă pe deplin în-sănătoși; deputatul și preotul din Tumvic, fiind acum de curînd mușcați de nisce căni turbați și vindecați de Niemic, se respînd pretutîndenea această scire, și anchetele oficiale constatară, că se vindecaseră preste o sută de persoane. În urma acestora, magistratul comitatului Kreutz a adresat guvernului propunerea, de a se examina de capacități medicale remediu, de care este vorba. Membrii familiei Niemic cer fiecare câte 7.400 franci pentru a-și da secretul pe față.

Posta ultimă.

Viena, 19 Martie n. Prezența mi-nistrului de comerț a contelui Szé-chenyi și a secretarului Lipthay se aduce în combinațiune cu nisce nego-cieri veterinare polițienesci, ce mai sînt neresolvate.

București, 19 Martie n. Lucrările preliminare pentru revisuirea tarifului ro-mân autonom, s'au luat dela comisiune și s'au transpus comitetului vama din re-sortul de comerț.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Extrase din foaia oficială.

Concursuri:

— Un post de forestier cl. II. în cercul direcțiunii forestiere din Lugoj. Concursurile se se trimită până în 20 Aprilie a. c. la direcțiunea forest. de acolo.

— Două posturi de practicanți de drepturi la jud. cerc. din Aiud. Concursurile în 4 săptămâni la prezidiul trib. reg. din Alba-Iulia.

Economic.

Creditul în diferitele țări ale lumii. Guvernamentul din Washington publică deunăzi o serie de amănunte, extrase din raporturile consulilor americani, asupra condițiilor creditului admis în diferite țări.

Resultă din aceste indicațiuni, că sistemul de a vinde pe credit e foarte dezvoltat în Germania, și că timpul ce se acordă cumpărătorilor pentru a plăti conturile lor e generalmente mult mai lung decât în Franța și Anglia. Mai toate ramurile comerciale și industriale au condițiile lor particulare de credit. Nu e uniformitate sub acest raport. În Anglia se cere plata prețului mărfurilor primite după trei luni din ziua expedării facturii. În Franța se cere, pentru trimiteră sumei din factură, patru luni. În Italia se fac puține afaceri pe datorie și totdeauna pe bună garanție. În Spania cele patru cincimi ale transacțiilor se fac pe bani gata precând în Portugalia se acordă credite lungi. În Austria e preste puțină de a se face afaceri fără de a se acorda credite mari; se cere mai totdeauna un credit de șase luni. În Turcia chiar obiectele de prima necesitate se vând pe credit. În această țară precum și în Rusia, acest credit e acordat mai adeseori pe două-spre-șase luni. În Canada se plătesc după treișeci de zile, cu o scădere de 5%. Se acordă însă credite pe șase luni, după convențiunile făcute, dar atunci fără scont. În Mexico marile case de comerț care au, generalmente, depozite însemnate de mărfuri, fac bucurios credit de șase până la opt luni, și chiar în comerțul de detaliu se acordă, în această țară termene lungi pentru regularea compturilor. La Costa-Rica, se cere prețul facturilor numai după șase sau două-spre-șase luni, pentru mărfurile importate din Europa, cu scop de a se vinde și a se trece repede. Cu toate acestea, cum acest sistem de credit a pricinuit adeseori pagube, nu se mai obișnuiesc în aceste din urmă timpuri. În insula Cuba, termenul fixat pentru plata mărfurilor e generalmente fixat dela patru la cinci luni după predare. Consulul general al Statelor Unite dela Rio declară, că una din cele mai mari neajunsuri ce prezintă relațiile comerciale cu Brasilia consistă tocmai în necesitatea de a se acorda un credit prea lung. La Rio-Janerio, ca și la Buenos-Ayres, minimul creditului de acordat e de șase luni, adeseori chiar mai mult. La Bermude, nu se plătesc conturile decât odată pe an. Mai totdeauna ziua de 30 Iunie e fixată pentru plăți. În Asia-mică, creditul nu e mai totdeauna acordat decât pentru două sau trei săptămâni. În China nu e obiceiul de a se face credit. Banii se caută și se găsesc la împrumut, cărora ești obligat a le da dobândă dela 8 la 12 la sută. În Australia, creditul pe șase luni e generalmente usitat.

„Gazeta Săteanului“.

Piața din Mediaș, 18 Martie. Grâu hectolitra fl. 5.50 până fl. 5.75; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.25; secăra fl. 3.50 până fl. 3.60; orz — până fl. —; ovășul fl. 1.90 până fl. 2.—; cucuruzul fl. 3.— până fl. 3.25; semința de cânepă fl. 3.50 până fl. 4.—; crumpenele fl. 1.20 până fl. 1.50; melaia hectolitra fl. 10.— până fl. 12.—; mazerea fl. 4.50 până fl. 5.—; fasolea fl. 3.— până fl. 3.25; linteia fl. — până fl. —; chiminul (secăreana) fl. 40.— până fl. —; sâu brut 100 kilograme fl. 28.— până fl. 30.—; lumini de sâu versate fl. 48.— până fl. 50.—; unsoreea de porc fl. 50.— până fl. —; slămina fl. 36.— până fl. 45.—; cânepa fl. 26.— până fl. 28.—; fânul fl. 1.60 până fl. 2.—; săpunul 100 bucăți fl. 26.— până fl. 40.—; spiritul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo 28 până 32 cr.; carnea de vițel 30 până 36 cr.; carnea de porc 36 cr.

Târgul de rimători în Steinbruch. În 18 Martie n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 43.— cr. până 44.— cr. unguresci grei, tineri 45.1/2 cr. până 46.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ușori — cr. până — cr., marfă țerănească, grea 44.— cr. până 45.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoară 44.— cr. până 45.— cr., românești de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesc, grei 43.— cr. până 44.— cr., transito de mijloc 41.1/2 cr. până 42.1/2 cr., transito ușori 40.1/2 cr. până 41.1/2 cr., în grășăți cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpenți la gară.

Bursa de București.

Cota oficială dela 18 Martie st. n. 1886.			
Renta amort. (5%)	Cump.	96.1/2	vând. 97.—
Rur. conv. (6%)	„	86.—	86.1/2
Acț. de asig. Dacia-Rom.	„	266.—	267.1/2
Banca națională a României	„	1085.—	1183.—
Împr. oraș. București	„	30.—	33.—
Acț. de asig. Națională	„	—	—
Credit mob. rom.	„	—	—
Serisuri fonciare urbane (5%)	„	82.1/2	82.1/4
Schimb 4 luni	„	—	34.—
Societ. const.	„	187.1/2	230.1/2
Aur	„	15.1/4	16.1/2

Cursul pieței din Sibiu.

din 20 Martie st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.70	vând. 8.77
Lire turcești	„	11.15	11.25
Imperiali	„	10.15	10.25
Ruble rusești	„	1.23	1.24

Bursa de Budapesta

din 19 Martie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	105.23
„ „ „ 4%	95.65
„ hârtie „ 5%	153.75
Împrumutul căilor ferate ung.	101.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	115.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104.75
Bonuri ale ung.	104.75
„ „ „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ „ bănațene-timișene	104.75
„ „ „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ „ transilvane	104.75
„ „ „ croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	121.50
Împrumut cu premiu ung.	124.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	85.70
Renta de hârtie austriacă	85.80
„ „ argint austriacă	114.25
„ „ aur austriacă	139.50
Losurile austr. din 1860	875.—
Acțiunile băncii austro-ungare	308.75
„ „ de credit ung.	303.80
Argintul	101.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	5.90
Galbeni împărătești	9.97
Napoleon-d'ori	61.55
Mărci 100 imp. germane	125.80
Londra 10 Livres sterlingi	—

Bursa de Viena

din 19 Martie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	104.10
„ „ „ 4%	95.60
„ hârtie „ 5%	153.—
Împrumutul căilor ferate ung.	101.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	115.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104.85
Bonuri rurale ung.	104.75
„ „ „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ „ bănațene-timișene	104.75
„ „ „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ „ transilvane	104.75
„ „ „ croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	121.50
Împrumut cu premiu ung.	124.30
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	85.80
Rentă de hârtie austriacă	86.—
„ „ argint austriacă	114.50
„ „ aur austriacă	139.75
Losuri austr. din 1860	878.—
Acțiunile băncii austro-ungare	308.75
„ „ de credit ung.	303.—
Argintul	5.92
Galbeni împărătești	9.98 1/2
Napoleon-d'ori	61.55
Mărci 100 imp. germane	125.75
Londra 10 Livres sterlingi	—

Fabrica de învelitori și țoluri

a vîd. & fii Lichtenauer, carea există de 87 ani și e

ces. reg. privil.

[245] 2—6

trimite prin depositul ei din Viena

ȚOLURI DE CAI

190 ctm. lungime, 130 ctm. lățime, de o calitate extraordinar trainică cu fondul întunecat, borduri vioie, bucata fl. 1. 60, inclusive pachetarea

Vindem apoi pe cât va ține depositul Țoluri de cai în culoarea franzelei, 2 metri lungime și circa 1 1/2 metri lățime cu o bordură înșesită vi-netă-roșie sau neagră-roșie, de o calitate extraordinar trainică, bucata

fl. 2. 50 incl. pachetarea

Cumpărătorilor de cel puțin 10 bucăți li se dă o bucată gratuit sau 10% rabat din preț.

Numai în urma fabricării în masse și a vințării colosale sîntem în stare a vinde aceste țoluri de cai de o mărime neobișnuită și de o calitate atât de excelentă pentru prețuri neobișnuit de ieftine. Sute de scrisori de mulțumită poate se cetească ori-cine.

Trimiteră de rambursă. Ceea-ce nu convine se va reprimi fără obiectare.

≡ Adresa a se observa cu acurateță: ≡

Pferdedecken - Fabriks-Haupt-Niederlage

Viena, I., Rothenurmstrasse 14.

Telegrafuri de casă electrice

furnisează

cu prețuri moderate

CAROL F. JICKELI

Sibiu, piața mică.

Informațiuni prompte prin epistole. [256] 2—8

Cei-ce sufer de plumăni, piept, gât și ftisie

precum și cei-ce sufer de Astma se fac atenți la efectul vindecător constatat prin mii de atestate al plantei medicinale numite după numele meu „Homeriana“ descoperită de mine în interiorul Rusiei. Broșura despre aceasta se trimite gratuit și franco. Pachetul Teă-Homeriana 60 grami, destul pentru 2 zile costă 70 cr. Acesta poartă ca semn al veritabilității subscrierea mea — Paul Homero. — Se capătă veritabil numai direct prin mine sau prin depositeorul meu general, dl farmacist Stef. de Szöllösy în Budapesta Christenstadt, Stadtmeyer Hofgasse.

Avertizez dela cumpărarea de Teă-Homeriana oferită de alte firme fiind constatată ca neveritabilă. Paul Homero în Triest (Austria) descoperitorul și pregătitorul veritabilei plante Homeriana. [244] 3—17

Atențiune!

[259] 2—6

Iosif Roubischek, petrar în Sibiu

recomandă produsele sale solid executate, adică toate speciile de lucrări de zidiri și monumente, din granit sur silezian, din sienit negru boemian și peatră tare de năsip dela 5 până la 500 fl.

Comande se primesc în toate speciile de petri și se efectuează solid pentru prețurile cele mai ieftine.

Depositul și oficina în

strada Rațelor Nr. 11.

[257] 2—3

!! Admirabil !!

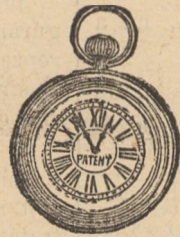
cu ajustare și formă elegantă, durabilitate și aparat excelent e

Orologiul cu pendulă în formă remontoir

inventat de mine și premiat cu 6 medalii de aur și argint.

10 ani garanță pentru puterea de iluminare a cadrei

Prețul fl. 2.85

2 ani garanță pentru mersul corect al orologiului

Prețul fl. 2.85

Acest orologiu foarte frumos e lucrat cu capac în metal de aur Cuirrepoli acurat conform desenului alăturat, are o cadră de sticlă oablă patent, care are însușirea admirabilă de a lumina noaptea de sine ca lumina lunii. Afară de aceasta orologiu e provădit cu un aparat cu clopot de trezit și sgomot, are două ponduri de bronz și după-ce prețul e statorit numai cu doi floreni și 85 cr., îi este oferită ori-și-cui posibilitatea de a-și procura un astfel de decor pentru locuința sa. Expedarea se face singur numai pentru plățirea anticipativă sau prelungă rambursă c. r. prin

Ignațiu Weiss, orologier și fabricant

Viena, II Tempelgasse 6—30.

Orologe de bozunar remontoir compacte, țitoare cu aparat excelent ofer prelungă garanță cu capac de metal asemenea argintului a fl. 6.50, foarte fin, aurit, nu se poate deosebi de aurul veritabil fl. 7.50. [246] 2—4